Knjižnica SLavko Ljubljana

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 227 — CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, SEPTEMBER 28, 1937 — LETO XL — VOL. XL.

Primarne volitve danes!

Ob 6:30 danes zjutraj so bile odprte že vse volivne koče v Clevelandu kot tudi v Cuyahoga county. Koče ostanejo odprte do 6:30 zvečer. Ker ni nobenih zapletenih zadev na volivnih listkih, se pričakuje, da se bo že najkasneje ob 10. uri zvečer izvedelo za rezultat primarnih volitev.

Državljani v okvirju mesta Clevelanda dobijo v roke tri glasovnice. Eno za župana in councilmane, drugo za spremembe k mestnemu čarterju in tretjo za izreden davek za podporo slepim, bolnim in sicer zapuščenim ljudem v Cuyahoga county. Državljani, ki stanujejo izven mestnih mej Clevelanda, dobijo samo eno glasovnico in sicer glede davkov za relif in podporo.

Voditelji demokratske stranke se danes jako trudijo, da spravijo čim več ljudi na volišče. Precinktni načelniki so odgovorni, da voli sleherni registrirani volivec. Ako demokratski županski kandidat McWilliams takoj pri primarnih volitvah pokaže veliko moč, tedaj je skoro brez dvoma, da bo zmagal tudi pri glavnih volitvah, ki se vršijo v torek 2. novembra.

Za Burtona deluje njegov izredni politični ustroj, kateremu so se pridružili zadnje tedne tudi številni bivši "neodvisni" ali "puntarski" republikanci, dočim je v demokratskih vrstah danes vse edino. Vsi notranji spori so bili poravnani in pričakuje se odločne zmage za demokratske kandidate.

Sinoči se je vršil v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. ogromni politični shod, katerega je sklicalo vodstvo demokratske stranke v 23. vardi. Navzočih je pa bilo tudi stotine ljudi iz drugih okrajev, ki so vsi z največjim zanimanjem sledili izjavanjem govornikov.

Vseh registriranih volivcev v Clevelandu je danes 390,000. Pričakuje se, da bo od teh najmanj 300,000 jih glasovalo danes pri primarnih volitvah. Dva kandidata za župana, ki dobita danes največje število glasov, bosta morala na ožjo volitev 2. novembra. Enako je s kandidati za councilmane v 33. mestnih vardah.

Zastopnik American Federation of Labor trdi, da se poslužuje C. I. O. organizacija komunističnih metod za uničenje A. F. of L.

Denver, 27. septembra. John Frey, predsednik mogočne delavske skupine kovinskih delavcev je začel z živahno kampanjo proti John Lewisu, kateremu je očital, da se je zarotil s komunisti, da uničijo American Federation of Labor.

Frey je na čelu gibanja, da se vrže C.I.O. člane iz Delavske federacije, ker so se podali komunističnemu vplivu in ogrožajo delavske pravice s tem, da zavzemajo neodgovorno akcijo.

Frey, ki je načelnik 650,000 mož močne unije kovinskih delavcev, je imel svoj govor v posebnem poročilu, ki ga je izdal na članstvo unije kovinskih delavcev, ki tu zboruje na predvečer zgodovinske konvencije A. F. of Labor, ki se otvori v ponedeljek 4. oktobra.

Ta konvencija bo sklenila ali se izključi C. I. O. članstvo iz American Federation of Labor in če se začne z odločilnim bojem proti Lewisu in njegovi organizaciji. Kot so razmere sedaj bodo C.I.O. člani izključeni iz unije A. F. of L.

Posledica tega bo, da bo C. I. O. unija začela s tretjo politično stranko, v katero bo skušala pridobiti delavce in farmarje. Obenem bo konvencija A. F. of L. nastopila proti vladnemu delavskemu oddelku, kateremu očita, da daje C.I.O. organizacijam prednost, dočim slučajev A. F. of L. neče obravnavati.

Lewisu se nadalje očita, da mu ni mar organizacija delavcev v unije, pač pa želi samo razbiti najstarejšo delavsko federacijo v Ameriki, kar skuša doseči z nasiljem nad delavci, pri katerih rabi "teroristične metode."

William Green, predsednik American Federation of Labor, je tudi izjavil, da Lewis cilja za tem, da dobi vlada popolno kontrolo nad delavci, in da se bo z njimi enako postopalo kot se danes postopa v Italiji, Rusiji in Nemčiji, kjer je delavec brez svobodne volje.

Uspešen shod

Preteklo nedeljo se je zbralo kakih 5000 Slovencev na hribu v Providence Heights, kamor so prišli molit k Lurdski Materi Božji. Spored je vodil kanonik Rt. Rev. J. J. Oman. Rev. Čelesnik je imel pridigo v angleškem jeziku, Rev. L. Virant iz Madisona je govoril slovensko, in Msgr. Rt. Rev. B. J. Ponikvar je podelil blagoslov z Najsvetejšim. Bil je impozanten pogled na tisočero množico na romantičnem hribčku.

Ely močnejši

Demokrat Richard Dickson, ki je pred dvemi leti kandidiral v Euclidu za župana na demokratski listi, je v letošnji kampanji na strani euclidskega župana Elya in je bil imenovan blagajnikom Elyeve kampanje. Dickson je pripeljal v Elyev tabor mnogo svojih pristašev.

2,918 glasov

Volivni urad sporoča, da je imel do včeraj zvečer že 2918 oddanih glasov za župana in councilmanske kandidate. Te glasove so oddali ljudje, ki bodo na volivni dan odsotni iz Clevelanda ali ki bivajo v drugih mestih in imajo v Clevelandu volivno pravico. Ti ljudje volijo po pošti in volivni odbor zapečati njih glasovnice ter jih po zaključku volitev v Clevelandu šteje z glasovi, ki so bili oddani v Clevelandu.

Mr. Andrica slika

Mr. Theodore Andrica, znani časnikar in amaterni filmist, je slikal preteklo nedeljo naše Slovence, ki so prišli na božjo pot v Providence Heights. Kot nam sporoča Mr. Andrica so filme jako dobro vzete in jih boste lahko v kratkem videli v dvoranah naših narodnih domov.

22 ljudi pohojenih pri kraljevem pozdravu

Alexandria, Egipt, 27. septembra. — Ko je novi egiptovski kralj Farouk včeraj imel javni sprejem za narod, se je zbralo pred njegovo palačo kakih 150,000 ljudi. Radi ozkega prostora pred palačo, je nastala strašna gnječa, v kateri je bilo 22 oseb do smrti pohojenih in nad 600 ranjenih. Delavci v paradi so najprvo korakali v sklenjenih vrstah, toda ko so dospeli na kraljevo dvorišče, so kar tekmovali medsebojno, kdo bo prvi videl kralja, in nastala je strašna zmešnjava. Mladi kralj Farouk, star 18 let, je gledal pri oknu, kako je množica gazila po mrtvih in ranjencih.

Ameriški odvetniki napadajo Roosevelta

Kansas City, 27. septembra. V tem mestu je bila v ponedeljek odprta konvencija American Bar Association, zveze ameriških odvetnikov. Kakih 5000 odvetnikov je dospelo iz raznih mest v Kansas City. Takoj po otvoritvi konvencije so advokati padli po predsedniku Rooseveltu. Predsednik zveze se je celo izjavil, da je Roosevelt že dostikrat očitno pokazal svoje "sovraštvo" napram odvetnikom, in da bo prišlo do boja, tekom katerega bodo morali odločiti ljudje med odvetniki in predsednikom. Toda ker ima predsednik silno moč v rokah, bo ta bitka ne-enaka in bodo morali odvetniki podleči, ako ne začnejo pravočasno z ostrim bojem. Predsednik organizacije je žlasti spominjal odvetnike na "sramotilni" govor, ki ga je Roosevelt imel ob priliki proslave 150-obletnice ameriške ustave glede odvetnikov.

Rev. Coughlin govori

Detroit, 25. septembra. Rev. Charles Coughlin, ki se je pravkar vrnil iz svojega obiska v Angliji, je naznanil, da bo začel z radio govori v nedeljo 31. oktobra in bo govore nadaljeval 26 tednov. Tozadevna pogodba je že podpisana. Trideset radio postaj v Zedinjenih državah bo oddajalo njegove govore. Predmet novih govorov bojevitega radio duhovna še ni znan, pričakuje se pa, da bo zlasti napadal komunizem in komuniste ter Lewisovo C. I. O. organizacijo.

Glasovanje odvetnikov

Odvetniki v Clevelandu so te dni glasovali glede mestnih sodnikov. Odvetniška zbornica ne priporoča v ponovno izvolitev sodnika David Moylana (ki je, kot znano, brez rok), niti sodnika Jacob Stacelna. Med priporočenimi sodniki so Joseph Artl, rodom Čeh in Frank Celebrezze, znani zastopnik demokratske stranke med Italijani.

Nesreča rojaka

Ko je Frank Premru, 1043 E. 70th St., v garaži v ozadju svojega stanovanja preiskoval svoj avtomatični revolver, je slednji nepričakovano eksplodiral in ranil rojaka v levo roko. Odpeljali so ga v Glenville bolnišnico, kjer se zdravi.

Iz bolnišnice

Iz bolnišnice se je vrnila Mrs. Terezija Jančar, 10392 Prince Ave. Prijateljice jo lahko obiščejo.

Volivna prerokovanja

Angleško časopisje v Clevelandu, ki se je letos zarotilo proti demokratski stranki, predsedniku Rooseveltu in proti demokratskemu kandidatu za župana, McWillamsu, prerokuje, da bo dobil republikanec in velik nasprotnik predsednika Roosevelta, sedanji župan Burton najmanj 25,000 več glasov pri primarnih volitvah kot pa demokrat McWilliams. Če imajo delavci kakšno besedo v Clevelandu, tedaj bo Burton poražen, ako pa delavski glas v Clevelandu ne pomeni nič, tedaj bo Burton, prijatelj velekapitalistov, gotovo izvoljen. Žal, da je med delavci toliko medsebojnega prepira, da ima končno kapitalist dobiček. Angleško časopisje tudi indirektno drži volivce doma, ko trdi, da bo udeležba pri primarnih volitvah malenkostna. Komaj 175,000 državljanov bo glasovalo izmed 400,000, pravita "Press" in "Plain Dealer," ki sta oba demokratska časopisa ,toda močno za Burtona — Bog jih razumi zakaj! Menda štejejo težki dolarji in osebni interesi. Burtona lahko valjajo kot ga hočejo, dočim se demokrata McWilliamsa bojijo, da bo preveč neodvisen in da bo zagovornik delavcev namesto podpornik velekapitala. Jutri bomo že vedeli, kakšno mnenje ima povprečni Amerikanec glede prihodnjega župana v Clevelandu.

Pozor!

Slovenski demokratski klub bo danes večer dobival uradna volivna poročila in sicer v sobo št. 1. S. N. Dom. Rojaki so vabljeni, da pridejo ali pa lahko telefonirajo po informacije, če pokličejo HEnderson 4148.

Lewis rabi denar

Princetown, N. J., 27. sept. John Lewis je danes izjavil, da mora biti delavstvo prepričano, da rabi "objektivno moč" na ekonomskem kot na političnem polju, in da mora biti to moč brez vsake rezerve v veliki bitki za pravo demokracijo in humaniteto. Ogromna večina delavcev je danes prepričana, pravi Lewis, da politična svoboda brez industrijske demokracije je danes brez pomena. Delavci morajo zbrati mnogo denarja, da nadaljujejo s svojim bojem.

Okradeni restavrant

Trije zakrinkani roparji so prišli sinoči v Fox restavrant, 12419 Arling Ave. Odnesli so $3000 iz registrov in lastniku restavranta so vzeli $800 iz žepa. V restavrantu je bilo tedaj 22 gostov, katere pa roparji niso nadlegovali.

Konec razstave

V nedeljo zvečer je bila Velika jezerska razstava v Clevelandu zaključena. Zadnji dan je razstavo obiskalo skoro 82,000 ljudi. Razstava je bila velik uspeh v finančnem kot v moralnem oziru.

Okradena posojilnica

En sam bandit je prišel v soboto zjutraj v poslopje Commonwealth Loan Co. na 4192 Pearl Rd., je z revolverjem zagrozil dvema uslužbencema in odnesel iz blagajne do $400.

Abesinci so začeli s pokoljem Italijanov

New York, 27. septembra. — Brzojavke iz Londona poročajo, da so Abesinci napadli laško garnizijo v velikem abesinskem mestu Makale in poklali vse italijanske vojake od prvega do zadnjega. Nobenih nadaljnih podrobnosti ni mogoče dobiti o tem strašnem udarcu, ki je zadel laško armado v Abesiniji. Edino kar se poroča je, da so Abesinci umorili 3000 laških vojakov brez vsakega prizanašanja in da so obenem pobili tudi slehernega laškega civilista v ondotnem mestu. Laška vlada je silno razburjena radi tega dogodka in se namerava silovito maščevati.

Sijajen shod

Sinoči so slovenski demokrati v 23. vardi na dostojen način zaključili primarno kampanjo za župana in councilmane. V S. N. Domu se je vršil na predvečer volitev veličasten narodni shod, katerega se je udeležilo nad 3,000 ljudi. Dvorana je bila popolnoma zasedena in do 1,000 ljudi je moralo stati. Predsednik shoda in načelnik demokratske stranke v 23. vardi, Mr. John Mihelich je s pomembnimi besedami otvoril shod in temeljito razložil Burtonove republikance, ki imajo svojega očeta v bivšem predsedniku Hooverju, potem pa je govoril o demokraciji McWilliamsa, ki sledi principom velikega predsednika Roosevelta. Zelo je ugajal navzočim tudi govor Mr. Louis Drašlerja, državnega inženirja, pa tudi energičen govor mladega odvetnika Mr. Ralph Butale je vzbudil največjo pozornost in odobravanje Mr. John Novak, sedanji councilman je s svojim govorom pokazal, da je mož na mestu in navzoči volivci so mu iskreno ploskali. Kot glavni govornik je bil John McWilliams, kandidat demokratske stranke za župana. Povedal je, da če bi Cleveland enako čutil za demokracijo kot je lansko leto, ko je oddal 200,000 večine za Roosevelta, da bi bile volitve nepotrebne. Pred shodom se je vršila velika ulična parada. Ljudje so do konca z velikim zanimanjem poslušali govornike.

Šerif se maščuje

Šerif O'Donnell v Clevelandu je včeraj odslovil iz službe tri pomočnike in enega suspendiral za 30 dni, ker baje niso vršili pravilno svojih dolžnosti in tako povzročili, da so pretekli teden pobegnili iz zaporov trije nevarni roparji in morilci. Po našem mnenju niso toliko odgovorni ti pomočniki, nad katerimi se skuša šerif maščevati, pač pa je šerif sam kriv, ker ne pozna pravilnega vodstva v zaporih. Če bi sebe suspendiral za pol leta, bi bilo bolj pravilno.

Številne nesreče

Preteklo nedeljo se je v Clevelandu in v okolici pripetilo nenavadno visoko število nesreč z avtomobili. Šest oseb je bilo ubitih, 47 oseb je dobilo večje poškodbe in 125 avtomobilov je bilo uničenih. Letos je bilo v Clevelandu od avtomobilov ubitih že 173 oseb, ali 36 več kot lansko leto.

Sodnikova mati

Včeraj je umrla Mrs. Bertha Hertz, mati znanega sodnika Ralph Hertza, ki je predstojnik kriminalne sodnije v Clevelandu.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po številnih naselbinah

V Schumacher, Ontario, Kanada, je preminul rojak Tony Hribar, star 30 let, doma nekje od Cerknice. Bolehal je na sušici. V Kanadi je živel od leta 1923.

V Noranda, Quebec, Kanada, je umrl rojak Ivan Snoj. Podlegel je operaciji. Ranjki je bil rojen v Ljubljani in star 35 let. V Kanado je prišel leta 1928. Da je bil pokojni zelo priljubljen v naselbini je pokazal tudi njegov pogreb, katerega se je udeležila skoro vsa naselbina.

Marie Trampuš, Chicago, tajnica dr. Harolda Edmundsa v Oak Parku, Ill., je bila zadnjo soboto obtožena po policiji, da je sokriva umora 16-letne Phyllis Brown, ki je umrla zadnji teden na posledicah spolne operacije. Trampuševa zanika krivdo, rekoč, da ni imela ničesar opraviti z operacijo, katero je izvršil dr. Edmunds na deklici. Zdravnik je bil obtožen umora in stavljen pod $25,000 varščine, dočim je bila Trampuševa izpuščena pod varščino v svoti $5,000.00.

V slovenski cerkvi Presv. Srca Jezusovega v Barbertonu se je poročila hčerka Mr. Josipa Lekšana, ki je podpredsednik K. S. K. Jednote, Miss Julka Lekšan in Mr. Gabriel Touth. Novoporočencema obilo sreče in zdravja!

V Chicagu se je poročil Mr. John Keržič in Miss Tekla Kravčar. Oba prihajata iz poznanih in spoštovanih slovenskih družin.

V Barbertonu sta se v ondotni slovenski cerkvi poročila Mr. Joseph Ulek in Miss Josephine Meglič. Obilo sreče!

V Port Washington, Wis., je umrla Mary Leskovšek, stara 43 let in rojena v Šmartnem pri Gornjem gradu. V Ameriki zapušča moža, dve hčeri in brata.

Delavski voditelji spoštujejo pogodbe. Ostra obsodba proti nepostavnim štrajkom

Cleveland, O. — Nepostavni štrajki so bili ostro obsojeni v resoluciji, katero je v nedeljo sprejelo 500 delegatov ob priliki prve konference zastopnikov jeklarske unije.

Delavski zastopniki so zatrjevali, da pogodbo, katero je vredno podpisati je tudi vredno držati in spolnovati. Delegati so izjavili, da bodo šli do skrajnosti, da se spoštujejo obstoječi kontrakti s kompanijami.

Konferenca v Clevelandu je bila sklicana da se naredijo priprave za prvo narodno konvencijo jeklarskih unijskih delavcev, ki se vrši v nekako enem mesecu. Mesto za konvencijo še ni določeno.

Glavni govornik na konferenci je bil znani delavski vodja iz Chicaga Van A. Bittner, David J. McDonald iz Pittsburgha, blagajnik unije jeklarskih delavcev.

Bittner je pozival navzoče, da sledijo narodnemu vodstvu in nadaljujejo z bojem proti neodvisnim lastnikom jeklarskih delavnic, ki niso še podpisali pogodb z unijo. Kot znano je štrajk pri neodvisnih jeklarskih delavnicah še vedno v teku.

Voditelji so pozivali delavce, da hitijo z organizacijo, ki je letos pokazala ogromen napredek. Vse lokalne unije bodo zastopane na bližajoči se narodni konvenciji po številu članstva.

Konferenca je obsodila governerja Daveya, šerifa O'Donnela in clevelandskega župana Burtona, ki so pomagali zlomiti s pomočjo vojaštva štrajk jeklarskih delavcev v državi Ohio.

Smrtna kosa

Po dolgi bolezni je preminula v ponedeljek Mary Stibil, rojena Semich, stara 60 let. Ranjka je bila doma iz Ajdovščine, odkoder je prišla v Ameriko pred 24. leti. Bila je članica društva Brooklyn št. 135 SNPJ. Poleg žalujočega soproga Franka zapušča tri sinove, Johna, Franka in Josepha, v starem kraju pa dva brata. Pogreb ranjke se vrši v četrtek iz hiše žalosti na 3591 E. 46th St. ob 8:30 zjutraj v cerkev sv. Lovrenca in na Calvary pokopališče pod vodstvom Louis L. Ferfolia. Bodi ji mirna ameriška zemlja. Iskreno sožalje preostali družini.

Sinko dospel

Družini Mr. in Mrs. Greben, 1249 Norwood Rd. so vile rojenice podarile čvrstega sinkota. Dekliško ime matere je bilo Josephine Pajk. Mati in dete se nahajata v Glenville bolnišnici in se dobro počutita. Iskrene čestitke!

Pogreb Mary Jaksetič

Sv. maša za pokojno Mary Jaksetič se ne bo darovala v cerkvi Marije Vnebovzete kot včeraj poročano, pač pa v cerkvi sv. Pavla. Pogreb ranjke se vrši v četrtek.

* Vojni minister Mehike je odredil, da dobi armada godbe obstoječe iz harmonikarjev.

Beguncem na sledu?

Ko je včeraj pomožni šerif Graham korakal v bližini 79. ceste in Hough Ave. je opazil, kot je pozneje trdil, dva moška, ki sta bila za las podobna pobeglim bančnim roparjem in morilcem, Charlesu in Franku Birdu. Graham je takoj obvestil policijo in v par minutah je bilo na licu mesta dva ducata detektivov, ki so začeli preiskovati vso okolico. Toda dobili niso nikogar. Oba osumljenca sta zginila v nekem apartment poslopju, nakar so detektivi zopet izgubili sled.

Popravek

V zahvali za pokojnim Jos. Kalistrom je družina pomotoma izpustila ime družine Novak, ki je darovala venec, za kar se ji lepo zahvaljuje.

V bolnišnici

Mrs. Rose Tomič, 1153 E. 78 St., se je podala v St. Luke's bolnišnico na operacijo, katero je srečno prestala. Obiski so dovoljeni. Želimo ji skorajšnjega zdravja.

Koledar "Ave Maria"

Izšel je koledar "Ave Maria" za leto 1938. Dobite ga lahko v knjigarni Jos. Grdina.

* Tekom prvih treh dni lovske sezone v Oregonu, so bili ustreljeni že štirje lovci.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St Clair Avenue Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, $5.50; pol leta, $3.00.
Za Evropo, celo leto, $8.00.
Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year.
U.S. and Canada, $3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carriers, $5.50 per year, $3.00 for 6 months.
European subscription, $8.00 per year. Single copies, 3 cents

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

33 No. 227, Tues., Sept. 28, 1937

Krogle ali glasovnice

Pri tipičnem Amerikancu prevladuje danes mnenje, da bo Evropa prej ali slej morala plačati za svoje blazno oboroževanje. Amerikanci danes sploh ne vprašujejo več, če bo prišlo do vojne v Evropi ali ne, pač pa vprašujejo: kdaj nastane nova vojna v Evropi? To je splošno vprašanje med Amerikanci, katerim se dnevno pripoveduje, da potroši Evropa dvajsetkrat toliko za oboroževanje kot Zedinjene države. In kot razsoden človek je Amerikanec prepričan, da Evropa ne bo zamanj metala denarja proč. Nekje in nekdaj mora "izbruhniti."

In pri tem je danes povprečni Amerikanec silno vesel, da ga deli 3,000 milj široki ocean od nemirne Evrope. Amerikanec je danes mnogo bolj oprezen kot je bil v letu 1917. Enkrat je šel v Evropo, toda nikdar več ga nobena sila ne izpelje tja. Zmagal je sicer, in svetovna zmaga je bila v resnici na strani zaveznikov radi ameriške pomoči, toda strašno je moral Amerikanec plačati za to pomoč! Ne samo, da ničesar dobil ni, pač pa je zgubil do malega dvajset tisoč milijonov dolarjev, ali več, kot je vsa Evropa vredna, da ni pri tem Amerika vsejala seme demokracije v vsaj nekatere evropske dežele.

Danes je povprečen Amerikanec odločnega prepričanja, da je najbolje za njega, da nima sploh nobenih političnih in drugih zvez z Evropo. Zlasti Amerikanci ne verujejo v Ligo narodov, o kateri so prepričani, da je samo igrača v rokah velesil. Še leta 1920 je imela demokratska stranka v Zedinjenih državah v svojem programu načrt, da Zedinjene države postanejo članica Lige narodov, toda predsednik Roosevelt je v letu 1932 in 1936 tako odločno zavrnil ta načrt, da je načrt zgubil skoro slednjega pristaša, ki ga je do tedaj še imel.

Kongres Zedinjenih držav je v letu 1935 ustvaril posebno postavo glede nevtralnosti v slučaju vojne. Ta postava je bila poostrena v letu 1936, in letos je kongres postavo glede nevtralnosti ponovno poostril. Glasom te postave morajo Zedinjene države takoj prenehati poslovanje z vsako državo, ki je zapletena v vojno. Seveda, če bi kdo slučajno nameraval ali dejansko napadel Zedinjene države, tedaj ima predsednik obilno pravico s sodelovanjem kongresa narediti vse mogoče, da se slučajnega napadalca Zedinjenih držav pošteno kaznuje.

Večina ameriških državljanov je prepričana, da je najbolje za vse, da se ohrani splošni svetovni mir. Obenem pa Amerikanci odločno nasprotujejo, da bi kdo kršil obstoječe mirovne pogodbe. Amerikanci danes so proti temu, da bi ena ali druga dežela z vojno pustošila drugo deželo. In Zedinjene države so danes precej dobro preskrbljene za take slučaje.

Amerikanci verujejo, da Evropa ne more začeti vojne, ker nima denarja. In brez denarja tudi vojne ne more biti. Vojaštvo mora dobiti orožje, kruha, obleke in plačo. Vsa Evropa nima dovolj denarja, da bi vodila vojno eno samo leto. In Amerika ne bo dala denarja niti za streljivo, niti za živež ali za drugo enako financiranje vojne. Amerika ne bo šla nikdar več na led, ker še danes radi svetovne vojne tiči z eno nogo v ledu, se je izjavil podpredsednik Zedinjenih držav Garner.

Evropa bo morala pač hote ali nehote polagoma priti do spoznanja, da se ne izplača krvaveti na bojnih poljanah za prazen, nič za prazno slavo. In tozdevno se Evropa tudi prebuja. Ljudje več mislijo, kot so mislili pred dvajsetimi leti. Svet gre naprej. Mogoče se bo Evropa podala v boj, kadar zna nastati gigantska borba med demokracijo in reakcijo.

Toda tudi taki spori se znajo pred vojno poravnati, ako se ljudem že v mladih letih poda pravilna vzgoja, ako se ljudem pripusti od strani vlad dovolj osebne, javne in politične svobode, ko se ne bo preganjalo ljudi radi prepričanj, bodisi v verskem ali v političnem oziru, pač pa, da odločujejo ljudje z glasovnicami, ne pa s kroglami in topovi. Tako demokracijo imamo v Ameriki, in kamor gre večina, tej se vsi podamo.

Kaj pravite!

Premirje je navadno samo pretveza, da se sovražni armadi prepričati o moči rezerve svojega nasprotnika.

* * *

Reveži so trgovci, kadar morajo razkazovati blago sitnemu kupcu, ki nazadnje še nič ne kupi. Tako je prišla v prodajalno pohištva gospa in rekla, da bi rada videla linolej, polimano platnono. Jako izbirčna je bila. Trgovec ji je moral odpirati težke zavitke in ji razkazovati to in ono barvo in kvaliteto, pa nič ni bilo gospej všeč. Končno pa jo vpraša trgovec: "Zakaj boste pa potrebovali linolej?" — "Veste, sem mislila, da bi dala našemu kanarčku v kletko novo platno, pa nimate nič takega, kar bi rada."

* * *

V Rusiji živi neki Izak Danilovič Fedotov, ki bo letos praznoval 135 letnico rojstva. Mož se gotovo v vsem strinja z boljševiki, sicer ne bi dosegel tako starost.

BESEDA IZ NARODA

Moj obisk v Forest City

Piše Anton Grdina

Cleveland, O. — Danes naj napišem nekaj vrstic iz mojega poseta ali obiska v premogarski naselbini Forest City, Pa., kjer sem se mudil na 11. in 12. septembra. Bil sem tam že pred več leti, toda tisti prvi spomini so se vsi razgubili po dolgih letih. Zato sem si zdaj tudi to naselbino predstavljal vse drugače kot je danes. V resnici sem bil iznenaden, ko sem videl tam polno življenja in zanimanja. Tako sem tudi mislil, da se bo udeležilo slikovne predstave le nekaj ljudi, pa je bil tak naval, da me je bilo kar strah za dvorano, zato sem prosil uradnike, naj vendar ustavijo dohod ljudi v dvorano. Bal sem se, da bi bila prevelika gneča za štiriurno kazanje slik. Videl sem, kako silno zanimanje je v naselbini za slike in za vse, kar je lepega.

Za časa mojega bivanja v Forest Cityu sem si tudi ogledal okolico. Naklonjene uradnike društva Marije Vnebovzete sem kar dobro izkoristil in sem se pustil od njih gostiti in voziti okrog po naselbini. Zato sem bil tam že na vse zgodaj v soboto, misleč, ako začnem zgodaj zjutraj, bo že nekaj zaleglo. Naj torej nekoliko popišem, kako sem prebil tista dva dni v njih gostoljubni sredi.

Posredovalec med društvenim odborom in menoj za slikovno predstavo je bil Mr. Math Kamin iz Forest Citya, vsem dobro poznan in pri vseh priljubljen mož. Mr. Kamin je že dolgo let javni uradnik in sicer šolski nadzornik. Poprej je tudi že imel druge urade, ker se je vedno izkazal za zanesljivega in poštenega.

Z g. Kaminom sva se dogovorila za dve slikovni predstavi. Zato sem se pripeljal z lukomatijem že ob štirih zjutraj v soboto v Scranton, kjer sta me že čakala z avtom Mr. Kamin in pa Mr. Frank Podržaj, tajnik društva št. 77 KSKJ. Scranton je oddaljen 22 milj od Forest Citya, zato sta morala omenjena ta dan že zgodaj vstati, da sta Clevelandčana počakala na postaji. Mr. Podržaj je bil za voznika in imenitno smo se vozili po hriboviti pokrajini. Bilo je precej hladno in megla se je držala višjih krajev.

Kmalu smo se pripeljali do Muhičevega hotela, kjer je bila naša postojanka in tudi naša dvorana za slikovno predstavo.

Prva vesela prigodba je bila glede avtomobila, ki se je nahajal v Muhičevi dvorani zadej za glavnimi vrati. Nekdo, ki je hotel odpreti vrata znotraj, je klical na pomoč, naj mu kdo pomaga potisniti avtomobil od vrat. Meni se je to videlo čudno, pa ni bilo nič čudnega, kdor pozna prostor, kjer stoji Muhičev hotel. Hotel stoji na najbolj prominentni cesti v osrčju mesta. Stoji pa v bregu, kot je večina vse mesto. Hotel je ob cesti visok tri nadstropja in 100 čevljev široko poslopje. Ob cesti spredaj je gostilna, na eni strani brivnica, na drugi strani pa restavracija. Ker pa sega poslopje daleč nazaj v hrib, se zniža visočina zadej v toliko, da se tam prav lahko zapelje avtomobil v dvorano, kar sliči enaki visočini, kot je spredaj tretje nadstropje.

Ko smo zložili prtljago v veliko dvorano, smo šli v veliko hotelsko kuhinjo, kjer se je sukaj pri peči postaran mož, ki opravlja hišna in kuhinjska dela. Na veliki peči je imel velik lonec za kavo, ki je podoben sodu, čeprav ne tako velik. Spodaj ima pipo, kjer se nataka kava. In ker nas je precej zeblo, smo se z vso ihto posluževali kave in po več skodelic smo si je natočili, potem, ko smo se privadili natočiti po pipi, da ni šla vsa kava po peči.

Kučegazda, Mr. Muhiča, tedaj ni bilo doma, ker se je ravno nahajal v Philadelphiji, kamor so šli župani iz vse države na važno konferenco. Mr. Muhič je namreč že dolgo let župan v Forest Cityu, od vseh spoštovan in priljubljen. Kdor je Martina Muhiča le enkrat srečal, ga je takoj vzljubil in si ga privzel za odkritega prijatelja. Tak je Martin vedno, zato pa zavzema v mestu tako odločno mesto. Torej ker ni bilo župana doma, smo si pa sami postregli. Oskrbnik je šel klicat Muhičevega sina Walterja, ki nam je prinesel nekaj iz omare in to prav dobrega. "Le poslužite se ga," nam je prijazno rekel Walter, ki je pokazal, da je prav tako dobra duša kot njegov oče.

Tako, vidite, smo ta dan prav dobro pričeli in se zvesto držali tega gesla ves čas. Muhičev Walter nam je potem napravil še dober zajterk, nakar smo odšli k blagajniku društva, Antonu Žigonu, ki stanuje v bližini Muhičevega hotela. Od Žigonovih smo se podali v cerkev, kjer se je ravno vršila poroka mladega slovenskega para. Po cerkvenem opravilu smo se pozdravili z g. župnikom F. A. Jevnikom, ki tam že dolgo let pastiruje in je jako priljubljen.

(Dalje prihodnjič)

Pok. Planinšku na gomilo

Mrtvaški zvon, kako tesno
srce ob glasih bije tvojih

Prav pogosto se oglaša mrtvaški zvon. Pogosto poje svojo tako pretresujočo smrtno pesem.

Namah nam je smrt požela v Collinwoodu dobro znanega in spoštovanega Slovenca, Antona Planinška. Ob Tvoji krsti mi hite spomini par mesecev nazaj, tja v Lorain, k družini Zorčevi, kjer sem imela pri blagi družini lep in vesel dan. Zdi se mi danes, da še slišim Vas, g. Planinšek, kako navdušeno ste prepevali naše lepe slovenske pesmi. Kdo bi si bil mislil takrat, da bo smrt tako kmalu požela Vas, ki ste bili tako močan, krepak mož.

Tihi, nemi počivate sedaj med venci, med cvetjem... Glasno nas učite, kaj čaka kmalu tudi nas. Tudi za nas brusi koso poslanka božja. Da, tukaj na zemlji je Vaša pot dokončana... Kmalu Vam sledimo mi...

Naj Vas, g. Planinšek, sprejme dobri Zveličar med svoje, saj ve, kako radi ste vedno pomagali pri naši cerkvi. Z veseljem ste delali v korist fare. Bog naj Vam da večni mir in pokoj, pa večna luč naj Vam sveti.

Blagi gospej Planinšek in pridnim otrokom pa naše globoko in odkritosrčno sožalje!

Moje skromne Vam cvetlice
naj poklonim na gomilo,
darim Vam v spomin vrstice:
Bog Vam večno daj plačilo.

Marija Kurnik.

V prijazno pojasnilo

Spodaj podpisani si štejemo v doljnost, da objavimo sledeče pojasnilo: Poročilo obeh slovenskih lokalnih dnevnikov radi govornikov na koncertu Združenih mladinskih pevskih zborov, ki se je vršil v nedeljo, 19. septembra t. l., naj nihče ne smatra za drugo, kot za osebno mnenje urednikov, kar ne znači, da so bili vsi navzoči istega mnenja.

V spričo dejstev, da je avdijenca govornike često prekinila z burnim aplavzom, je težko kaj takega zapisati, drugače kot za osebno mnenje posameznika.

Kot zadnji govornik na programu je bil okrajni sodnik g. Lausche. Torej na oni točki, kjer so bili, po mnenju urednikov, navzoči že dodela utrujeni od govorov. A smelo trdimo, da če bi g. sodnik Lausche govoril še pol ure ali več, bi ga občinstvo z užitkom poslušalo in točno sledilo govoru.

Spodaj podpisani se vsem govornikom iskreno zahvalimo za tople in prisrčne govore. Veseli nas, da ste se odzvali našemu vabilu ter prišli pozdravit naše mlade pevce ob triletnici njih udejstvovanja na slovenskem kulturnem polju.

Bili ste dobrodošli gostje med nami. Pozdravljeni!

John Terlep, predsednik.
Anna Traven, tajnica.
Jos. Žele, blagajnik.

Še nekaj o volitvah

Cleveland, O.—Politikarji so šli tako daleč, da so dali pri primarnih volitvah tudi predlog za večje davke za dobrodelnost. Na volitvah bo tudi za mestne delavce za takozvani Civil Service. To bi bilo nekako tako, da bi bil vsak svoj gospodar in bi delali, kakor bi se jim zljubilo, ker bi jih nihče ne mogel odstaviti od dela. Saj vsak ve, da se pri mestu dela tako, da se Bogu usmili. Kaj bo šele potem, če oni zmagajo, da ne bodo imeli nobenega gospodarja nad seboj. Zato so dali to k primarnim volitvam, ko ljudje niso pripravljeni. Če bodo večji davki, bo tudi rent višji in tako bomo vsi prizadeti. Torej bodite previdni in naredite križ pri "No."

Frank Opaškar St.

Po vrnitvi iz domovine

Cleveland, O. — Samo malo prostora prosim za danes v Ameriški Domovini. Saj sedaj v času, ko so volitve pred durmi, se ne bere po časopisih nič drugega kot hvala in graja kandidatov. V enem dopisu je sama hvala in res bi človek mislil, da ni boljšega človeka na svetu kot je ta kandidat. A poglej malo naprej, kakšne grehe nosi nad seboj in kako lepo ga zmiva in napada drugi nasprotnik.

Tako bo menda vedno v času volitev. Če sam ne veš za svoje napake, kandidiraj in videl boš kaj si — nič! Če vsak dan bereš to hvalo in grajo, ne prideš do drugega kot do glavobola. Vsak menda že ve, kaj bo volil in kdo bo najboljši. Zato že komaj čakam, kdaj bo konec volitev, da bomo zopet kaj drugega imeli za brati.

Ker niso imeli Mrs. Ana Pinculič in mene nikjer zapisanih, da tudi me prihajavi iz obiska v stari domovini že z drugimi izletniki 31. avgusta, povem tistim, ki še ne vedo, da sva tudi midve zopet v Ameriki in ne več grinarce kot naju vsak kliče, ampak sva pravi Amerikanki in tudi midve bova šli na volišče in oddali svoje glasove. Zakaj naju niso imeli nikjer zapisanih, je uganka. Saj sva vendar nekaj za videti obe, pa so naju prezrli. Nič zato, samo da smo se zopet vsi srečno pripeljali nazaj. Kako smo se imeli v lepi naši Ubogoslaviji, bom drugič poročala.

Danes se želim najlepše zahvaliti vsem, ki so količkaj dobrega storili v času mojega bivanja v Jugoslaviji, ko mi je tu nevarno zbolela moja 12 letna hčerka Mimi Možič in je morala hitro na operacijo. Hvala mojemu soprogu, ki je tako očetovsko skrbel za njo in dobil dobrega zdravnika, dr. Permeta. Hvala moji sestri Tončki Kolegar, ker ji je bila ves čas moja namestnica. Stotera hvala vsem tistim, ki so jo v tako velikem številu obiskovali v bolnici in doma ter ji prinašali vsakovrstna darila in cvetlice. Bog plačaj vsem. Sele, jaz nisem nič vedela o vsem tem, dokler nisem prišla nazaj v Cleveland. Pozdravljam vse in ostajam vam hvaležna

Francka Kodrich.

Primarne volitve v 28. vardi

Cleveland (Newburg), O.— Ravno danes sem bral priporočilo v Ameriški Domovini volivcem v 28. vardi, kar se tiče primarnih volitev. Moja malenkost se strinja z dopisom. Z županskim kandidatom, John McWilliamsom, upam, da se skoro vsi strinjamo, kdor ima kaj smisla v politiki in komur je pri srcu dobro poslovanje mesta Clevelanda. Kar se pa tiče mestnega zastopnika (councilmana), se pa ravno tako, če ne še bolj strinjam. Le pomislite, volivci v 28. vardi, katerega mestnega zastopnika boste izvolili?!

Ako hočete imeti na svojih dvoriščih smeti od spomladi do konca septembra, le volite za McFarlanda. On je sedanji mestni zastopnik in vam pusti toliko časa smeti na vaših dvoriščih oziroma na mojem dvorišču še niso bile pobrane po omenjenem času. Bom-li volil zanj, je veliko vprašanje.

Ako želite imeti plinsko ceno kot sedaj (če ne še višjo ceno), le kar volite za McFarlanda, ker oče ne bo volil zoper družbo, kjer je njegov Mr. sin zaposlen; to je pač samo ob sebi umevno. In nadalje, ako boste hodili čez Union most, boječ se roparskega napada, le pripišite to stvar našemu mestnemu zastopniku, ker dober mestni zastopnik bi gotovo izposloval varno hojo čez omenjeni most.

Torej volivci, ako želite to, le kar za omenjenega volite, naj bo še nadalje vaš mestni zastopnik. Spominjam se pa razmer pod prejšnjim mestnim zastopnikom Robertsom. Akoravno je bil republikanec, pa ga je bilo opaziti na vsaki cesti v njegovi vardi, kjer je presojeval, kaj bi bilo v dobrobit ondotnih prebivalcev. Vsak, kdor je prišel k njemu, bodisi tega ali onega mišljenja, vsakemu je rad pomagal, če je bilo pač mogoče.

Poglejmo pa sedanjega Mr. H. McFarlanda. On ima pa vsekakor mir, izvzemši, če se udeleži cerkvene veselice. Par tednov pred volitvami se pa zopet prikupuje, bodisi pri cerkvenih oblastnikih, ali v SND, da želi zopet prevzeti zastopstvo 28. varde oziroma priti k mestnemu koritu. Po mojih mislih ima on dovolj. Štiri leta je bil zastopnik 28. varde. V teh letih bi bil pač moral dokazati svojim volivcem eno večjo stvar, da jo je on izposloval za svojo okolico. Sedaj je prišel pa čas, da se ga odstrani ter nadomesti z drugim za prihodnji dve leti za poskušnjo. In ta drugi naj bi bil demokrat Mr. Mihael M. Lucak. Vsekakor upam, da bo imela varda boljše zastopstvo, kot pa pod sedanjim. Ako bi pa mogoče po dveh letih ne bil po volji volivcem, se ga zopet nadomesti z drugim. Le na ta način si lahko izboljšamo zastopstvo 28. varde v mestni zbornici.

Sedanji zastopnik 28. varde se pač ne more užaljenega počutiti radi moje izjave, ker kar je bilo doseženega v preteklem času za 28. vardo, je pač v prvi vrsti zasluga South End Improvement lige. Ta se je borila za ono malenkost, kar je bilo doseženega s sporazumom sosednih councilmanov.

Torej volivci 28. varde, volimo za župana John O. McWilliamsa in za zastopnika naše varde pa Mihael M. Lucak-a. Volimo tudi za dveletni termin. Ako je dober župan ali zastopnik, se ga prav lahko ponovno izvoli, v nasprotnem slučaju pa, ako bi bil slab, bi bilo pa še dve leti preveč za prestajati.

Anton Kordan,
volivec iz 28. varde.

Za naše councilmane!

Ko dobim v roke Ameriško Domovino, najprej pogledam novice in potem pa kampanjske dopise. Tako sem brala oni dan tudi dopis Mr. Opaškarja. On piše, da niso sedanji councilmani nič napravili. Mogoče da tisti ni, kjer Mr. Opaškar stanuje. Vse drugače je pa z 32. vardo, kjer je Mr. Anton Vehovec več napravil za našo vardo, kakor so dozdaj vsi councilmani skupaj in to ves čas, kar collinwoodska naselbina obstoji. On je za vse, ne boji se nikogar ter vsakemu pove po pravici. Zato ga pa hočejo izpodriniti, ker je preveč pošten, ker politikarji ne marajo poštenega councilmana. Ako bi samo kimal, potem bi ga podpirali.

Da se dajo naši lastni rojaki podkupiti, samo da bi Vehovca ven spravili. Toda naj si zapomnijo, če ne bo izvoljen Vehovec, da tudi drugi ne bodo. Mr. Rožanc more biti toliko izvoljen, kot je pet krav za en groš. Ako ne bo izvoljen Vehovec, potem ne bo izvoljen noben Slovenec.

Torej rojaki, danes vsi v volivne koče in oddajte svoj glas za Antona Vehovca, ker on je najboljši, kar jih je v mestni zbornici. Udeležite se volitev danes, ker če danes ne volite, bo v novembru brez pomena, če ne bomo imeli pravega kandidata. Torej vsi za Slovenca Antona Vehovca!

Anna M. Maver.

Pridobivajte člane za S. D. Zvezo

Nogometni igralci pri treniranju. Skakati morajo v odprtine avtomobilskih koles, da se privadijo izmikanju pri igri.

Če verjamete al' pa ne

"Ali ti tvoj ženin kaj piše?"

"Aha, ravno včeraj sem dobila pismo od njega. Piše mi, da se bo čez štirinajst dni poročil z najlepšim dekletom na svetu."

"Vidiš ga, capina! Toliko časa te je vlekel za nos, zdaj bo pa drugo vzel."

△

Neki farmar je tožil železnico, ker mu je vlak povozil 24 prašičev. Najel je dobrega odvetnika. Odvetnik je hotel porotnikom razkazati, kako ogromno škodo ima farmar, pa je zaklical proti porotnikom:

"Štiri in dvajset prašičev! Pomislite, štiri in dvajset prašičev! To je dvakrat toliko prašičev kot vas sedi na porotniških klopeh, gospodje!"

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

Ko sem se slučajno ozrl, sem zagledal capina, ki je slonel pri vhodu v mesto ob oglu prve stranske hiše. Počasi je stopical za nami. Ozrl sem še nekajkrat in se prepričal, da nas zlikovec res opazuje in zasleduje.

Čemu?

Zaslutil sem. Naročen je bil.

Prijezdili smo na majhen trg. Ibarek je pokazal na široka vrata. Krvavordeča slika vola je visela nad njimi.

"Tamle je naš konak!"

"Vstopite! Opravek še imam v mestu."

"Kak opravek?"

"Neki zlikovec postopa za nami že od prvih hiš sem. Opazuje nas."

"Pa kaj nas briga tisti človek?"

"Morebiti mnogo. Najbrž mu je naročeno, naj pogleda, kje se bomo ugostili."

"In kaj boš z njim?"

"Nekoliko ga bom iznenadil. Le jezdite dalje!"

Odjezdili so. Haelf se je še obotavljal, rad bi bil jezdil z menoj. Pa mignil sem mu, krenil je za tovariši. Šam pa sem pognal vranca po trgu.

Naš prihod je mesto zdramil iz vsakdanje lenobe, vsaj tiste ulice, po katerih smo jezdili. Vsepovsod so postajali ljudje in zijali za nami. Pazil sem, da mi capinski zlikovec ni ušel.

Zajezdil sem v polkrogu po trgu. Ljudje so gledali za tovariši, ki so izginili v vhodu konaka, drugi pa so posvetili pozornost meni, ali pravzaprav mojemu vrancu, ki jih je gotovo bodel v oči. Zaplesala sva po trgu, kot da sva v cirkusu. Sumljivi človek je slonel ob steni hiše. Obrnil sem vranca proti njemu.

Po turško je bil oblečen, široke hlače je nosil in kratek jopič, prepasan pa je bil z umazanim šalom.

Zažvižgal sem vrancu. Razumel me je in šinil po trgu. Ljudje so kriknili in se razkropili na vse strani. Mislili so menda, da mi je vranec zdivjal.

Vohun je bil tako zamišljen v svoj posel, da izpočetka na beg niti mislil ni. Šele ko je videl, da je prepozno, je šinil z rokami v zrak in tulil, kot da bi ga kdo nabadal. Morebiti je mislil, da bo s svojim tuljenjem konja zastrašil.

Tesno k zidu se je stisnil. Ko sem bil trdo pred njim, sem ga zgrabil za šal, ga v diru dvignil v zrak, ga zavihtel črez vrančevo glavo in si ga položil pred sebe na sedlo. Ni bila posebno težka bravura. Mož je bil mršav in večji del njegove teže je v diru vranec odnesel. Seveda pest mora biti krepka za tak zagrabek. Le čudil sem se, da ga je vzdržal cunjavi šal.

Nemilo ugrabljeni in prisiljeni jezdec je še huje tulil.

"Allahi — wallahi — tallahi! Pusti me! Pusti me!"

"Tiho bodi!" sem ga nahrul. "Sicer te pošljem k vragu!"

Koj je zaprl usta in tudi oči. Junak ni bil ravno.

Zavil sem proti konaku in zajezdil na dvorišče.

Tovariši so videli prizor in na ves glas so se smejali. Brž so zaprli vrata ter porinili zapah.

In komaj je bilo, da so pohiteli z zapiranjem. Ljudje so se vsuli za menoj, vse je bilo radovedno, kaj pomeni izredni lov na njihovega someščana.

Spustil sem ujetnika na tla in razjahal. Po turško oblečen človek je pristopil z Izarekom in me pozdravil. Konakdži je bil.

Med pozdravljanjem se je moj posili-jezdec zavedel.

Oblastno se je razkoračil in grozeče povedal:

"Gospod, kako se drzneš mene napasti? Skoraj bi bil umrl!"

"Umrl? Si tak slabič?"

"Ne šali se! Ali veš, kdo sem?"

"Seveda ne vem."

"Mestni brodar sem."

"A tako? Na vodi torej živiš? Si nisi nikdar želel sesti na konja?"

"Želel? Ali sem te prosil, da bi me vzel na konja?"

"Ne. Pa zljubilo se mi je tako."

"Naznanil te bom!"

"Lepo!"

"Kaznovan boš!"

"Še lepše!"

"Nemudoma pojdeš z menoj na policijo!"

"Pozneje, ljubi prijatelj! Trenutno ne utegnem."

"Koj pojdeš! Tudi jaz ne utegnem čakati."

"Kam se ti mudi?"

"Na brod."

"Kje pa je tisti tvoj brod?"

"Na reki seve."

"Aha! Najbrž na cesti zunaj pri toplem vrelcu?"

"Kaj neki govoriš? Tam ni nobene reke!"

"To sam dobro vem. Toda tisti brodar, ki pravkar trdi, da ne utegne čakati, je prejle slonel na oglu hiše ob cesti, ki pelje mimo toplega vrelca, ter očividno na nekoga čakal pa prišel čisto lepo počasi za nami. Pravkar je torej tisti brodar še utegnil čakati, na mah pa ne utegne—"

"Kaj tebi to mar!"

"Mnogo mi je mar, prijatelj! Povej mi, ali nisi postopal za nami?"

"Sem."

"Čemu?"

"Postopam, za komer hočem."

"Jaz pa lahko jezdim, s komer hočem. In tako je vsak storil, kar se mu je zljubilo."

"Tisto jezdenje je bilo čisto nekaj drugega! Lahko bi si bil vrat zlomil!"

"Bi ne bilo škoda za tebe!"

"Gospod, še eno tako besedo, pa ti porinem nož med rebra!"

Grozeče je segel za pas.

"Le pusti tisto reč pri miru! Takih igračič se ne bojimo!"

"Tako? Kdo pa si, da si upaš mene razžaliti?"

"Hazretin Kara ben Nemsi emir. Gotovo si že čul kedaj moje ime?"

Ponosno, da ne rečem ošabno sem se vzravnal pred njim in ga grozeče pogledal. Da sem se imenoval emirja, to rad vzamem na svoj račun. Da sem si nadel naslov hazretin, kar pomeni Vaše blagorodje, to je bilo seve že od sile bahavo in domišljavo. Pa mislil sem si, da se smem vsaj enkrat tudi sam postaviti, kakor se je postavljal moj mali Halef.

Brodar mi je bil sumljiv, ugnati sem ga moral, prestrašiti. Morebiti mi je uspelo, da bi mu izvabil različne, za nas koristne in potrebne novice o Muebareku. Saj nisem prav nič dvomil, da ga je svetnik poslal za nami. Morebiti bi zvedel od njega tudi geslo, ki ga je dal Barud el-Amazat Muebareku in ki bi mi odprl vrata v skrivališče naših ubežnikov. Drugega orožja pa nisem imel, da bi brodarja ugnal, imponirati sem mu moral. In zato sem si moral nadeti naslove in časti, ki do njih žal nisem imel nobene pravice. Vojna zvijača.

Emir in hazretin sta res koj tudi zalegla. Capin se je globoko priklonil in ponižno povedal:

"Ne, sultanum,—zapovednik —tvojega presvetlega imena še nisem čul."

(Dalje prihodnjič)

IZ DOMOVINE

—V kotredeškem rovu se je zgodila huda nesreča. Pred kratkim sta bila rudarja Zorko Anton in Žohar Jože na delu v bližini dvotirnika v kotredeškem rovu, da bi nadomestila nekatere lesene opornike. Naenkrat so se pod njima začela tla udirati. Hkratu se je lesovje stene stisnilo, nato pa se je vsul gramoz in ju oba zasul. Tudi rudarja Ivana Jereta, ki je baš pripeljal jamski voziček, da bi naložil les, je udirajoči gramoz hotel odnesti navzdol, pa se je z veliko težavo še mogel rešiti. Vpitje ubogih rudarjev na pomoč je bilo slišati daleč po rovu. Od vseh strani so prihiteli tovariši in ju začeli reševati. Najprej so odkopali Zorka in ga spravili v bolnišnico bratovske skladnice. Ker so njegove poškodbe zelo hude, saj ima poleg drugega zlomljenih sedem reber, so ga z večernim vlakom odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Žoharja pa so izkopali vsega potolčenega in že mrtvega. Prenesli so ga na njegov dom. Žalosten je bil prizor, ko je zagledala družina svojega hranitelja mrtvega. Pokojni trpin Žohar je štel okoli 50 let. V zakonu se mu je rodilo 16 otrok, izmed katerih še živi 11. Najmlajši šteje dve leti. Najstarejši, Jože, je že več let brezposeln in je zdaj zaposlen pri gradnji ceste v Dolgi vasi pri Kočevju.

—France Bevk v italijanščini. Bevkova "Kresna noč" je izšla v italijanskem prevodu, ki ga je oskrbel znani profesor in prijatelj slovenske in sploh slovanske književnosti Urbani. Knjiga je z naslovom "I fuochi di S. Giovanni" izšla v krasni izdaji. Tudi prevod je vzorno prelit, škoda, da je uvod nekoliko šibak.

—Tragičen dogodek. Primc Ana iz Žužemberka se je 17 let trudila po raznih mestih kot kuharica. Zaželela si je mirnega kotička. Poročila se je 22. avgusta tega leta s Petričem Jakobom, posestnikom iz Pušč. Na 26. avgusta jo je huda nevihta zajela zunaj na polju, treščilo je vanjo, da je bila takoj mrtva.

—Ženo in dva otroka je prodal za 50 dinarjev neki čevljar iz Caginca v Slavoniji. Naveličal se je že pri 25. letu zakonskega življenja, posebno še zato, ker je siromak in težko skrbi za družino. Skoval si je načrt, da gre s trebuhom za kruhom po svetu, na ta način pa da se znebi svoje žene in otrok. Kratkomalo je ponudil nekemu tamkajšnjemu kmetu naprodaj ženo in otroke. Ta je ponudbo sprejel, ker se mu je zdela poceni—samo 50 dinarjev bi bilo treba odšteti, pa bi se njegova družina naenkrat pomnožila kar za tri člane-delavce, s katerimi bi lahko svoje posestvo bolje in bolj poceni obdeloval. Tudi pismo sta oba pogodbenika napisala. Vsa stvar pa je še toliko bolj zanimiva, ker je celo prodana žena pristala na to pogodbo in je mirno odšla k drugemu možu. "Srečni" zakoni!

—V Kamniku je umrl Franc Fajdiga, znani avtobusni podjetnik in trgovec. Pri avtomobilski nesreči, ki se je pripetila 6. avgusta v Bohinju, je dobil hude notranje poškodbe, katerih njegova sicer trdna narava ni mogla preboleti.

—V Dolnjem Logatcu je v 58. letu starosti umrla Ana Merlak.

—Terezija Bedrač, rojena Čeh, vdova po nadpazniku finančne kontrole, je umrla v Dravljah nad Ljubljano.

—V Trebnjem na Dolenjskem je 30. avgusta izdihnila svojo dušo tamkajšnja trgovka Marija Jereb.

—O tujskem prometu na Koroškem je izšel v "Koroškem Slovencu" članek, ki naglaša med drugim: Tujski promet je postal po vojni tudi na Koroškem eden izmed najvažnejših denarnih virov. Mnogim je ustvaril boljše življenjske pogoje, nekatere pa je spravil ob vse. Lep razmah tujskega prometa lahko beležita okolici Klopinjskega in Baškega jezera, med tem ko se je razvoj ob južni obali Vrbskega jezera ustavil in so tamošnji hotelirji v skrbeh za svojo bodočnost. Težko pričakovanih gostov je vedno manj. Ko so začeli v Dolah pri Otoku graditi igrišče za golf, so listi mnogo pisali o privlačnosti te igre. Skoraj vsi Dolani in Otočani so se dali zapeljati in zidali so velike vile in jih lepo opremili. Zdaj so te vile skoraj prazne. Eden izmed Dolanov je zaradi zgradbe lepe vile prišel ob vse premoženje, pred nekaj tedni pa je bilo na Otoku prodano posestvo družine, ki je tam gospodarila že nad 300 let. Ta družina je pričakovala lepe dohodke od tujskega prometa in k svoji vili je postavila še drugo in jo moderno opremila. Zadolžila se je pri banki in ko gostov ni bilo, je naraščajoči dolg požrl vse posestvo. Prejšnji posestnik je zdaj siromak pod tujo streho. Neki kmet, ki je istotako stavil svoje nade na tujski promet in zidal lepo vilo, je dejal: Če bi imel še vso zemljo, ki sem jo podedoval, se ne bi bal bodočnosti. Zdaj imam prazno vilo in malo zemlje, in še ta ni obdelana.

—Že drugič toča v Škocjanski dolini. Letošnje nevihte tudi Škocjanski dolini niso prizanesle. Ljudje so se zelo veselili dobre letine, ki je letos dobro kazala, a je toča račune prekrižala. Julija je med strašnim viharjem padala kakor orehi debela toča, vendar pa je kmalu nehala in ni napravila mnogo škode. Žal je dolino pred par tedni spet obiskalo neurje s hudim viharjem in točo. Ker je bila toča drobna, so ljudje mislili, da ni napravila kaj več škode. Ko so pa pozneje gledali po polju, so videli, da se ranjena koruza suši, a fižol je dobil rjo in je uničen. Istotako je toča zelo škodovala krompirju. Tako so uničene kmetove nade.

—V 20 metrov globok prepad je padel. V začetku avgusta meseca se je ponoči vračal zidar Janez Černivec domov na Primskovo. Ker je bilo zelo temno je nenadoma zgrešil pot in strmoglavil v 20 metrov globoko strugo Kokre. Sreča v nesreči je bila, da je priletel v plitko vodo, sicer bi gotovo utonil. Pri padcu si je poškodoval lego nogo tako močno, da ni mogel vstati. V vodi je ležal do naslednjega dne. Domači so pogrešili očeta, šli so ga iskat in so ga naposled našli v Kokri. Delavec Stare, ki ima hišico blizu Kokre, je povedal, da je na drugi strani Kokre vso noč tulil pes, vendar ni vedel, kaj to pomeni.

—Smrtna nesreča kolesarja. Ko se je peljal 21-letni delavec Ivan Perc iz Loke pri Žusmu s kolesom iz Volčje jame po klancu navzdol, je izgubil ravnotežje in padel tako nesrečno, da mu je počila lobanja. Perca so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je umrl.

—Zid je zasul dva delavca. Nedavno se je v Kotnikovi ulici v Ljubljani pripetila huda nesreča. Dva delavca, 33-letni Jakob Keček, doma iz Stare cerkve pri Ljutomeru, ter 29-letni delavec Marjan Žugar, doma z Žage pri Jesenicah, sta tam podirala star zid. Izpodkopavala sta ga pa tako nerodno, da se je zid podrl nanju ter ju zasul. Drugi delavci so ju odkopali izpod ruševin. Keček je dobil manjše poškodbe, toda hujše notranje, smrtnonevarno ranjen pa je bil Marjan Žagar, ki je v bolnišnici, kamor so oba prepeljali, umrl za poškodbami.

IZ PRIMORJA

—Že zopet moramo poročati o novi nesreči z razstrelivom, ki je zahtevala novo mlado žrtev. To pot se je zgodila nesreča v Št. Mavru pod Sabotinom. 32-letni Anton Pavšič iz Gorice je našel granato in jo je hotel odpreti. Eksplozija ga je takoj ubila. Nesreča je hotela, da se je nahajal v bližini 36-letni Ambrozij Križan iz Gorice. Zračni pritisk ga je vrgel ob tla in pri tem je dobil veliko rano na glavi. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v goriško bolnico.

—V Podkraju so našli mrtvega na seniku 21-letnega Josipa Sajovica. O vzrokih smrti ni ničesar znanega.

—Na 1 leto zapora pogojno je bil obsojen Ludvik Krapš iz Idrije, ker ni prišel na nabor.

—V Opatiji je že pred leti otvoril gostilno neki Boštjančič, doma iz Harij. Kasneje je gostilno prodal in odprl bufet v Voloskem. Imel je posebno dovoljenje, da sme prodajati tudi cigarete in tobak, kolikor gosti rabijo v lokalu, ne pa drugače. Pred dnevi je prišel v bufet finančni stražnik in zahteval od gospe, da mu proda zavitek cigaret. Ker je gospa to odklonila, je finančni stražnik skušal pridobiti ženo lastnika z raznimi pretnjami in grožnjami. Ko tudi tako ni ničesar dosegel je odšel in se vrnil s tovarišem, ki sta odvedla Boštjančičevo v zapor. Ko je mož videl, da so mu ženo odpeljali in jo zaprli, se je tako močno razburil, da se je v živčni zmedenosti obesil, starejša hčerka je pa zblaznela. Tako se postopa z našimi ljudmi danes, ko so brez vsakršne zaščite in opore. Vsakdo, ki pride in se mu slučajno zljubi, si lahko privošči kakršnokoli dejanje nad našim človekom, pa če je še tako divje in grozno. Italijanske oblasti pa na tako počenjanje gledajo z mirno dušo.

—Tudi letos nadaljujejo z utrjevanjem v snežniškem in zavorniškem obmejnem pasu. Gotovi predeli, poleg že utrjenih so nedostopni vsakemu civilistu, v katerih dan in noč vrtajo in gradijo. Vse dneve se sliši močne poke, ki jih povzročajo z razstreljevanjem in ropotanjem strojev. Vsi predeli, v katerih so utrdbe že končane in oni, v katerih so dela v teku, so močno zastraženi.

—V Knežaku so priredili oficirji 8. avgusta veliko vrtno veselico, kateri je prisostvoval tudi reški prefekt, general, poveljnik fašistov itd. Naš človek nima niti za sol, kaj šele za kruh, med tem ko si ljudje te vrste lahko privoščijo take prireditve, na katerih zapravljajo na lahek način pridobljeni denar. Zgleda, ko da nameravajo s takimi veselicami izzivati našega človeka, ki so ga oropali vsega, kar je imel.

DNEVNE VESTI

Hitler in Mussolini

London, 27. septembra. Laški minister za zunanje zadeve je napram angleškemu poslaniku v Rimu izjavil, da Italija ne bo več pošiljala "prostovoljcev" v Španijo. Enako izjavo je podal zadnji teden laški zastopnik v Genevi.

Pričakuje se, da se Italija tudi pridruži Noyon pogodbi glede patroliranja na Sredozemskem morju. Odkar je patroliranje vpeljano, so submarinski napadi na trgovske ladje popolnoma prenehali.

V Londonu prevladuje mnenje, da ko je videl Mussolini kako se v Sredozemskem morju zbirajo največje in najboljše bojne ladje Angležev in Francozov, je sprevidel, da je najbolje, ako se poda in tuli z volkovi. Tudi Italija bo sedaj poslala kakih 20 vojnih ladij v Sredozemsko morje, da prepreči submarinske napade.

Tozadevno je Mussolini govoril tudi s Hitlerjem, katerega danes obišče v Berlinu. Da položaj zaenkrat ni nevaren priča odhod Mussolinija iz Italije.

Državljanske šole

Ta teden in drugi teden se otvori 17 državljanskih šol v Clevelandu. V sledečih prostorih se bo poučevalo o ameriškem državljanstvu: Mount Pleasant Library, 14000 Kinsman Ave., Broadway Library, 55. cesta in Broadway, vsak četrtek, Collinwood Library, 856 E. 152nd St., ob torkih, E. 131st Library, 3830 E. 131st St., ob pondeljkih in torkih, Miles Park Library, E. 93rd St. in Miles Ave., ob petkih, Rice Library, 2820 E. 116th St., vsak torek. St. Clair Library, 55. cesta in St. Clair Ave. vsak četrtek in mogoče ob sredah, Superior Library, 1347 E. 105th St. ob četrtkih, University Settlement, 7076 Broadway, vsako nedeljo zjutraj. Na zapadni strani mesta: Brooklyn Library, W. 25th in Mapledale Ave., ob petkih, Carnegie-West Library, Fulton Rd., ob četrtkih. South Library, Scranton Rd., ob sredah, Lorain Library, 8216 Lorain Ave. ob torkih in Jefferson Library, 830 Jefferson Ave. ob petkih. Poleg tega se vrši vsak torek zjutraj ob 9. uri izreden pouk o državljanstvu za one, ki delajo ponoči. Vse omenjene šole so pod pokroviteljstvom The Citizens Bureau, kateremu načeljuje Mr. George Green.

Oče je svojo hčer priklenil v kleti

Chicago, 27. septembra. Policija je prijela v tem mestu 40 let starega Henrya Repple, ker je zaprl in priklenil svojo 12 let staro hčer v kleti. Oče je hčer priklenil v kleti, da ne bi ponoči hodila okoli, a kljub temu so očeta prijeli in ga obtožili surovega obnašanja z otroci.

Angleški poveljnik v Palestini ubit

Jerusalem, 27. septembra.—Lewis Andrews, angleški visoki komisar za Galiljejo, je bil danes ustreljen in ubit od bande teroristov, ki ga je zahrbtno napadla v bližini Nazareta. Njen spremljevalec in stražnik je bil tudi ubit. Oblasti so dale nemudoma zapreti vse ceste in poslale krvne pse za teroristi. Podkomisar Gordon je komaj pobegnil smrti. Morilci so zbežali v gorovje.

MALI OGLASI

Stanovanje

obstoječe iz treh sob, se da v najem. Vprašajte na 1167 Norwood Rd. (229)

Proda se

pivnica v najboljšem stanju. Proda se za vsako ceno radi bolezni lastnika. Vprašajte pri John in Frances Srakar, 4714 St. Clair Ave. (228)

Stanovanje

se odda, pet sob in kopališče. Vprašajte na 584 E. 102nd St. (229)

V najem se da

trgovski prostor, pripraven za grocerijo in delikatesno trgovino. Nekaj opreme v prostorih. 5 sob stanovanje ali pa se dobi brez stanovanja. Zelo dober prostor. Vprašajte na 1011 E. 64th St. (228)

Išče se

ena ali dve sobi s kuhinjo, pri mirnih ljudeh. Kdor ima kaj naj pusti naslov v uradu tega lista. (230)

Kupite!

Težke Axminster preproge, 27x54, prej $4.95, sedaj posebna cena $1.69. Norwood Appliance & Furniture Co., 6119 St. Clair Ave. (227)

Pošast na barju

"Saj baš radi pokojnega Sira Charlesa Baskervilla sem prišel, da se z vami seznanim."

Dama me je začudeno pogledala.

"Kaj vam pa morem povedati o njem?" je vprašala, dočim so njeni prsti nervozno gladili tipke pisalnega stroja.

"Vi ste ga poznali, mar ne?"

"Saj sem vam že povedala, da sem mnogo dolžna njegovi dobrotljivosti. Ako sem zdaj zmožna, da se sama preživljam, se imam za to v prvi vrsti zahvaliti pozornosti, ki jo je pokojnik kazal do mojega položaja."

"Ali sta si dopisovala?"

Dama je pogledala naglo name z žarkom jeze v svojih očeh.

"Kakšna pa je svrha tega vprašanja?" je vprašala ostro.

"Svrha je, da se prepreči javni škandal. Bolje je, ako vam jaz stavim ta vprašanja tu, kakor pa če slednja preidejo izven naše kontrole."

Dama je pomolčala in njen obraz je bil zelo bled. Končno pa me je pogledala z usmevom trme na obrazu.

"Prav, odgovarjala bom," je rekla. "Vprašajte."

"Ali sta si dopisovala s Sirom Charlesom?"

"Gotovo sem mu pisala enkrat ali dvakrat, da se mu zahvalim za njegovo velikodušje."

"Ali imate zabeležene datume teh pisem?"

"Ne."

"Sta se li kdaj sestala?"

"Da, enkrat ali dvakrat, ko je prišel v Coombe Tracey."

"Ampak če ste ga tako poredko videli, kako je mogel potemtakem vedeti dovolj o vaših zadevah in potrebah, da vam je mogel pomagati, kar je storil, kakor pravite?"

Bila je povsem pripravljena na moje vprašanje.

"Bilo je več gentlemanov, katerim je bila znana moja stiska in potreba in ki so mi bili združeni pripravljeni pomagati. Eden teh je bil Mr. Stapleton, sosed in intimen prijatelj Sira Charlesa. On mi je bil posebno dober in bilo je po njem, da je Sir Charles izvedel o mojih potrebah."

Vedel sem že, da sta bila Sir Charles in Stapleton prijatelja, zato je delal njen odgovor vtis resnice.

"Ali ste pisali kdaj Siru Charlesu ter mu naročili, da se z vami sestane?"

Mrs. Lyons je spet pograbila jeza.

"Gospod, to je pa vendar nekoliko preveč izredno vprašanje!"

"Žal mi je, madame, toda moram je ponoviti."

"Torej vam odgovorim: Prav gotovo ne."

"Mar mu niste pisali prav na dan njegove smrti?"

Rdečica jeze, ki se je še malo prej očitovala na njenem obličju, je v trenutku izginila in pred menoj je bil spet njen mrtvaško bled obraz. Njene suhe ustne so komaj slišno dahnile: ne.

"Vaš spomin vas na vsak način vara," sem dejal. "Glejte, jaz vam celo lahko ponovim en stavek vašega pisma. Glasil se je: 'Prosim, kot gentlemana vas prosim, sežgite to pismo in bodite ob lesi ob desetih zvečer."

Menil sem, da bo vsak hip omedlela, toda z nadčloveškim naporom se je obvladala.

"Ali res ni nikjer osebe, ki bi se imenovala gentleman?" je končno dahnila.

"Siru Charlesu delate krivico. On je sežgal pismo .Toda včasih je pismo čitljivo še potem, ko je bilo sežgano. Vi torej priznavate, da ste mu pisali?"

"Da, pisala sem mu!" je vzkliknila ter izlila svojo dušo v hudourniku besed. "Pisala sem mu. Čemu naj bi tajila? Nobenega vzroka nimam, da bi se morala tega sramovati. Želela sem, da bi mi pomagal. Menila sem, da če se ž njim sestanem, da bi mi mogel pomagati, zato sem ga prosila za sestanek."

"Pa zakaj ob taki uri?"

"Zato, ker sem pravkar izvedela, da odpotuje naslednjega dne v London, kjer bi utegnil ostati več mesecev. Bili so razni vzroki, da nisem mogla prispeti bolj zgodaj na oni kraj."

"Pa čemu setanek na prostem, mesto da bi ga bili posetili v hiši?"

"Mar menite, da se spodobi, da bi šla ženska ob taki uri v stanovanje samca?"

"Well, in kaj se je zgodilo, ko ste prišli tja?"

"Saj nisem nikoli šla tja."

"Mrs. Lyons!"

"Ne, nikoli! To vam prisegam pri vsem, kar mi je sveto. Nikoli nisem šla. Nekaj se je primerilo, kar je preprečilo moj odhod."

"Kaj je bilo?"

"To je privatna zadeva, katere ne morem pojasniti."

"Vi torej priznavate, da ste naredili s Sirom Charlesom sestanek na istem kraju in ob isti uri, ko ga je zalotila smrt, hkrati pa zanikavate ta sestanek?"

"Tako je. To je vsa resnica."

Stavil sem ji še več vprašanj, toda razen tega nisem mogel spraviti ničesar drugega iz nje.

"Mrs. Lyons," sem dejal, ko sem vstal od tega dolgega intervjuva, "morda se ne zavedate, da si nakopavate nase veliko odgovornost s tem, da se postavljate v krivo pozicijo, mesto da bi povedali vse, kar veste. Ako bom moral poklicati policijo na pomoč, tedaj boste šele videli, kako zelo ste kompromitirani. Ako je vaš položaj pri tem nedolžen, zakaj ste torej izprva zanikali, da bi bili pisali Siru Charlesu pismo glede onega sestanka"

"Zato, ker sem se bala, da se bo iz tega delalo napačno zaključke ter da se me bo zapletlo v ta škandal."

"In zakaj ste tako vztrajali na tem, da Sir Charles uniči vaše pismo?"

"Če ste tisto pismo čitali, tedaj vam mora biti to znano."

"Nikoli nisem rekel, da sem prebral celo pismo."

"Toda citirali ste stavek iz njega."

"Citiral sem pripis. Pismo je bilo, kakor sem že rekel, sežgano, in ni bilo celo čitljivo. Zato vas še enkrat vprašam, zakaj ste Sir Charlesa tako rotili, da sežge vaše pismo, katero je prejel na dan svoje smrti?"

"Zadeva je skrajno privatnega značaja."

"Torej tem več vzroka, da se izognete javni preiskavi."

"Torej vam bom povedala. Ako ste slišali kaj o moji nesrečni preteklosti, tedaj vam mora biti znano, da sem se poročila v preveliki naglici in da sem imela potem vzroke, svojo poroko obžalovati."

"To sem čul."

"Moje življenje je bilo neprestano preganjanje od strani soproga, katerega sem mrzila. Zakon je na njegovi strani in neprestano sem izpostavljena nevarnosti, da se me prisili živeti ž njim. Ob času, ko sem pisala Sir Charlesu pismo, so se pojavili izgledi, da bi se mogla sodnijsko ločiti, če bi imela na razpolago gotovo vsoto denarja. Razporoka od mojega moža pa je meni vse pomenila — mir vesti, srečo — vse. Poznala sem Sir Charlesovo velikodušnost ter menila, da mi bo pomagal, če sliši vso zgodbo iz mojih lastnih ust."

"Hm ,če je tako, zakaj pa niste torej šli?"

"Zato, ker sem med tem časom dobila pomoč iz nekega drugega vira."

"Zakaj pa niste tega pisali Siru Charlesu ter mu stvari pojasnili?"

"Saj to bi bila tudi storila, če ne bi bila videla naslednjega jutra v časopisju vesti o njegovi smrti."

Zgodba ženske je tičala trdno skupaj in vsa moja vprašanja je niso mogla omajati. Njeno zgodbo mi je bilo mogoče overoviti samo tako, da doženem, če je res pričela ob času tragedije proces za razporoko. Začasno sem spet stal pred zidom ter videl, da ne morem v tej smeri naprej, temveč da se moram napotiti za drugo sledjo, namreč za ono, ki vodi med kamenite koče na barju.

Pa to je bila težavna zadeva. To sem izprevidel zlasti tedaj, ko sem se vozil nazaj ter videl, kako je vrsta za vrsto gričevja kazala znake kamenitih bivališč pradavnih prebivalcev barja. Barrymore je omenil samo toliko, da živi neznanec v eni onih zapuščenih koč, toda teh je bilo več stotin raztresenih po pobočjih gričevja. Imel pa sem pri tem svoje lastne izkušnje, ker sem vedel za pečino, na kateri je stal ono noč neznanec. Zato sem sklenil, da začnem od tam svoje preiskovanje ter da preiščem tam okoli vsako kočo, dokler ne najdem prave.

(Dalje prihodnjič)

W .H. Toms, star 92 let, je eden izmed 200 še preostalih veteranov iz ameriške civilne vojne. Število se naglo krči in kmalu ne bo nobenega več med živimi, ki bi pripovedoval, kako je bilo takrat.

Dr. Hiram W. Evans, vrhovni poveljnik Ku Klux Klana, ki je zanikal, da bi bil Black, član vrhovnega sodišča Zed, držav dosmrtni član te organizacije.

LYON DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA

Jos. Glavan, lastnik

1166 EAST 60th STREET

HEnderson 5832

Se toplo priporoča gospodinjam za vse mlekarske izdelke

V BLAG SPOMIN

k deseti obletnici smrti našega ljubljenega sina

Louis Ponikvarja

ki je zatisnil svoje mile oči za vedno dne 28. sept. 1927.

Deseto leto je že minilo, kar si nas, ljubljeni, zapustil. Toda ni minila še ura, da bi nam šel izpred oči. Daleč v daljavi je gomila, ki je zagrnila našega ljubljenega sina. Naj mu bo lahka ameriška zemlja.

Žalujoči starši.

Cleveland, O., 28. sept. 1937.

Imenik raznih društev

SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO DOSLUŽENCEV

Predsednik Jos. Lozar, podpredsednik Louis Zakrajšek, tajnik John Kikol, 19012 Mohawk Ave., Tel. KEnmore 0046-W; blagajnik Jos. Markovič, zapisnikar Frank Kuhar. Nadzorniki: Frank Kuhar, Martin Kostanjšek, Jakob Braniselj; zastavonoša Martin Kostanjšek. Zdravniki: dr. Kern, dr. Perme, dr. Oman. Zastopnik kluba društev SND Frank Virant, zastopnik društev fare sv. Vida Mike Klemenčič.

Društvo Doslužencev je na dobri finančni podlagi, plačuje $7.00 tedenske bolniške podpore in priredi časten pogreb za umrlim bratom. Rojaki od 16. do 45. leta se vabijo k pristopu. Društvo zboruje vsako 4. nedeljo v mesecu v sobi št. 1, staro poslopje S. N. Doma.

DRUŠTVO CARNIOLA HIVE, ŠT. 493, T. M.

Commander Jennie Dolenc, past commander Mary Bolta, lieutenant commander Frances Kebe, record keeper Frances Zugel, 6308 Carl Ave.; bolniška tajnica in zapisnikarica Julia Brezovar, 1173 E. 60th St.; chaplain Magdalene Kremžar, Mistress of Arms Paulina Žigman, sergeant Mary Mahne, sentinel Mary Schmidt. Zastopnice za Klub društev SND.: Julia Brezovar in Frances Kebe, zastopnice za združena društva fare sv. Vida: Julia Brezovar in Frances Kebe. Nadzornice: Ana Boldan, Mary Tisovec in Mary Gačnik. Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v S. N. Domu, soba št. 1. Društvena zdravnika: dr. F. J. Kern in dr. M. F. Oman.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 1102 E. 64th St.; podpredsednik Frank Nelc, tajnik John Žnidaršič, 6617 Schaeffer Ave.; blagajnik in zapisnikar Frank Truden. Računski nadzorniki: John Sterle, Louis Koren, John Mlakar. Za sprejem novih članov so določeni vsi slovenski zdravniki. Društvo zboruje vsako 4. soboto v mesecu v S. N. Domu, št. 4, staro poslopje. Plačuje $200.00 posmrtnine in $7.00 tedenske bolniške podpore. Asesment znaša $1.00 na mesec. Sprejema se nove člane od 16. do 45. leta s prosto pristopnino in bolniško preiskavo.

SKUPNA DRUŠTVA FARE SV. VIDA

Preds. Louis Erste, 6205 Whittier Ave.; podpredsednica Miss Mary Levec, finančni tajnik Rudolph Otoničar Jr., 1110 E. 66th St.; zapisnikar Lawrence Bandi, blagajnik Frank Bogovič. Nadzorniki: Anthony J. Fortuna, Frank Skerl in Mary Salamon. Seje se vršijo vsako četrto sredo v mesecu v dvorani stare šole sv. Vida.

Društva, ki želijo sodelovati, naj izvolijo 2 ali 3 ali več zastopnikov in jih pošljejo na sejo, kjer bodo z veseljem sprejeti. Vse zastopnike in zastopnice se pa vljudno prosi, da se redno udeležujejo sej in sporočajo o njih delovanju na društvenih sejah.

DRUŠTVO SV. VIDA, ŠT. 25 KSKJ.

Predsednik Frank Habich, 6310 Carl Ave.; podpredsednik Anton Strniša, tajnik A. J. Fortuna, 1093 E. 64th St.; blagajnik Anton Korošec. Zdravniki: dr. J. M. Seliškar Sr., dr. M. F. Oman, dr. L. J. Perme, dr. A. J. Perko, dr. A. Škur in dr. J. F. Seliškar Jr

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Mesečni asesment se začne pobirati opoldne, na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu. V društvo se sprejemajo novi člani in članice od 16. do 55. leta in se jim nudi pet vrst zavarovalnine od $250.00 do $2000.00. Bolniška podpora znaša $7.00 ali $14.00 na teden. V društvo se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16. leta. V slučaju bolezni se naj bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in karto in ravna naj se po pravilih Jednote.

KLUB SLOVENSKIH VDOV

Predsednica Julija Bokar, 6615 Edna Ave.; podpredsednica Mary Grdina, tajnica Julia Brezovar, 1173 E. 60th St.; blagajničarka Rose Urbančič, 1172 Norwood Rd.; nadzornice: Helena Mally, Jennie Kužnik in Mary Bambič. Klub ima redne mesečne seje vsak prvi torek v mesecu pri sestri Modic, 6201 St. Clair Ave.

SLOV. ŽENSKO PODP. DRUŠTVO SRCA MARIJE (STARO)

Predsednica Julija Brezovar, podpredsednica Mary Grdina, prva tajnica Frances Novak, 6326 Carl Ave.; blagajničarka Katarina Perme, finančna tajnica Mary Bradač. Odbornice: Mary Skuly, Ana Erbežnik. Nadzornice: Louise Pikš, Genovefa Supan, Jennie Brodnik. Vratarica Frances Kasunič. Bolniška nadzornica Louise Pikš. Zastopnice za skupna društva fare sv. Vida: Cecilia Skerbec, Mary Pristov. Zastopnice za Jugoslovanski kulturni vrt: Jennie Gornik, Mary Stanonik. Zastopnica za Klub društev SND: Mary Stanonik. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v stari šoli sv. Vida. Članice se sprejemajo v društvo samo do 40. leta.

SLOVENSKO KATOLIŠKO PEVSKO DRUŠTVO "LIRA"

Predsednik in pevovodja Peter Srnovršnik, 6127 St. Clair Ave.; podpredsednik in tajnik John Cerar, 5819 Bonna Ave.; blagajnik Frank Doles, 1258 E. 59th St. Kolektorice: Mary Brodnik in Josephine Hrastar. Nadzorni odbor: Josephine Maček, Angela Marsich, Elizabeth Stucin. Zastopnika pri združenih društvih: Stanley Bizjak, Frank Doles.

DRUŠTVO SV. JOŽEFA, ŠT. 146 K.S.K.J.

Predsednik Anton Skufca, 3532 E. 78th St.; podpredsednik Joseph Kenik, 3536 E. 110th St.; tajnik Rudolph F. Kenik, 8908 Union Ave.; blagajnik Matt Zupančič, 3577 E. 81st St.; nadzorniki: John Kaplan, Joseph Lekan, Frank Hrovat; zdravnik dr. A. J. Perko. Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu v SND na 80. cesti.

V Waukeganu, Ill. je nek restavrant ponudil tekmo, da kdor sne 25 hamburgerjev, mu jih ne bo treba plačati. Na sliki vidite 16 letnega Dan Rodricka, ki devlje v usta ravno 25. sendvič. Če sne vsak dan toliko za večerjo, mora imeti njegova mati sive lase.

BOŽIČNI IZLETI v JUGOSLAVIJO

PARNIKI IZ NEW YORKA

EUROPA . . . . 27. novembra
NEW YORK . . . 2. decembra
HAMBURG . . . 9. decembra
EUROPA . . . . 16. decembra

Brzi vlak ob EUROPA v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane

Izborne železniške zveze od Cherbourga ali Hamburga

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
1430 EUCLID AVE. CLEVELAND, O.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSLUJE ŽE 44. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD $3,750,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima okrog 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 186.

V Clevelandu, Ohio je 16 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 42-letnega obstanka nad $5,900,000.00.

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri **Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti**, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za $250; $500; $1000; $1500 in $2000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelek je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do $450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do $1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za $2.00; $1.00 in 50c na dan ali $5.00 na teden. Asesment primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejše vrste zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 No. Chicago, Street, Joliet, Illinois

Japonski vojak se pripravlja, da pritrdi japonsko zastavo na zgodovinski kitajski zid v Nankow prelazu, katerega je japonsko vojaštvo zasedlo.